

लोकसभानिर्वाचनस्य निसृता षष्ठचरणस्य अधिसूचना

हिमसंस्कृतवार्ताः- प्रवीणकुमारः

लोकसभानिर्वाचनस्य षष्ठचरणस्य अधिसूचना निसृता भविष्यति। अस्मिन् चरणे षट् राज्येषु एकस्मिन् केन्द्रशासितप्रदेशे च ५७ आसनेषु मतदानं भविष्यति। षष्ठचरणे दिल्लीनगरस्य सप्त-आसनानाम्, हरियाणाप्रदेशस्य दश-आसनानाम्, उत्तरप्रदेशस्य चतुर्दश-आसनानां, बिहार-पश्चिमबङ्गस्य च अष्ट-अष्ट-आसनानाम्, ओडिशाप्रदेशस्य षट्-आसनानां, झारखण्डस्य चत्वारि आसनानां मतदानं भविष्यति। अभ्यर्थीनां नामाङ्कनं दातुं अन्तिमतिथिः ६ मई अस्ति। मतदानं मई मासस्य २५ दिनाङ्के भविष्यति। सर्वेषु चरणेषु मतदानस्य गणना जूनमासस्य चतुर्थे दिने भविष्यति।

मणिपुरक्षेत्रस्य षट् मतदानकेन्द्रेषु अप्रैलमासस्य त्रिंशत्दिनांके पुनः मतदानं- निर्वाचनायोगः

हिमसंस्कृतवार्ताः- डॉ नरेन्द्रराणा सिरमौरः। निर्वाचनायोगेन मणिपुरक्षेत्रस्य षट् मतदानकेन्द्रेषु अप्रैलमासस्य त्रिंशत्दिनांके पुनः मतदानस्य निर्देशः दत्तः। एतत् मतदानं प्रातः ७ वादनतः सायं ४ वादनपर्यन्तं भविष्यति। ध्यातव्यं वर्तते यत् एतेषु निर्वाचनक्षेत्रेषु केन्द्रेषु षड्विंशतिदिनाङ्के आयोजितं मतदानं निरस्तं कृतम्। तेषु पञ्च मतदानकेन्द्राणि उखरुलनगरे, एकं केन्द्रं सेनापतिमण्डले च अस्ति।

दिल्ली-काङ्ग्रेसस्य अध्यक्षः अरविन्द-सिंह-लवली- त्यागपत्रं दत्तवान्, आप (AAP) इत्यनेन सह गठबन्धनस्य कन्हैया-कुमारस्य च कृतः उल्लेखः

हिमसंस्कृतवार्ताः, नरेशमलोटिया।

लोकसभानिर्वाचनात् पूर्वं दिल्लीनगरे काङ्ग्रेसपक्षस्य कृते गहनाघातः। दलस्य प्रदेशाध्यक्षः अरविन्द-सिंह-लवली स्वपदात् त्यागपत्रं प्रदत्तवान्। लवली इत्यनेन स्वस्य अपसन्नतां पञ्जीकृत्य काङ्ग्रेसस्य राष्ट्रियाध्यक्षाय मल्लिकार्जुनखरगे-वर्यस्य समक्षं त्यागपत्रं प्रदत्तम्। सः पत्रे लिखितवान् यत् काङ्ग्रेसविरुद्धं मिथ्या-कल्पित-दुर्भावनापूर्ण-भ्रष्टाचारस्य आरोपं कृत्वा केवलं तस्य दलेन सह गठबन्धनस्य विरुद्धं दिल्लीकाङ्ग्रेस-एककम् आसीत्। तदपि दलेन दिल्लीनगरे आप इत्यनेन सह गठबन्धनं कर्तुं निर्णयः कृतः। अरविन्द-सिंह-लवली इत्यनेन स्वस्य त्यागपत्रे लिखितं यत् सः बहुभिः कारणैः विकलाङ्गः इति अनुभवति, दिल्लीपक्षस्य एककस्य अध्यक्षत्वेन च स्वं निरन्तरं कर्तुं असमर्थः इति मन्यते। पत्रे सः लिखितवान् यत्, '२०२३ तमस्य वर्षस्य अगस्तमासस्य ३१ दिनाङ्के अहं दिल्लीकाङ्ग्रेसस्य अध्यक्षत्वेन नियुक्तः, तदर्थं अहं दलाय कृतज्ञतां प्रकटयामि। मया गत ७-८ मासेषु दिल्लीनगरे दलस्य पुनः स्थापनायाः सर्वप्रयत्नाः कृताः यत् दलं पूर्वं यत् स्थानं आसीत् तत् स्थानं पुनः आगच्छति। लवली अग्रे लिखितवान् यत्, '२०२३ तमस्य वर्षस्य अगस्तमासे यदा मह्यम् प्रभारः प्रदत्तः आसीत्, तदा पार्टी-एककस्य स्थितिः सर्वे जानन्ति।' ततः परं मया अनेकेषां दलानाम् पुनरुत्थानाय, तेषां स्थानीय-

कार्यकर्तृणां पुनः ऊर्जायाः च कृते बहु परिश्रमः कृतः। मया शतशः स्थानीय-दल-कार्यकर्तारः स्थानीयनेतारः च पुनः दलस्य सदस्याः, ये वा दलं त्यक्तवन्तः अथवा निष्क्रियतां प्राप्तवन्तः आसन्। यद्यपि दलेन बहुवर्षेभ्यः नगरे कोऽपि प्रमुखः कार्यक्रमः/सभा न आयोजितः आसीत्। मया अपि सुनिश्चितं कृतं यत् नगरस्य सर्वाणि ७ संसदपीठानि सभाभिः कार्यक्रमैः च आच्छादितानि यतः सामान्यनिर्वाचनार्थं अत्यल्पः समयः अवशिष्टः आसीत्।

त्यागपत्रस्य अनेकानि कारणानि प्रदत्तानि

अरविन्द-सिंह-लवली-वर्येण त्यागपत्रस्य अनेकानि कारणानि प्रदत्तानि सन्ति। राज्याध्यक्ष-पदात् त्यागपत्रस्य कारणं दत्त्वा अरविन्द-सिंह-लवली लिखितवान् यत्, 'दिल्लीकाङ्ग्रेसस्य सर्वैः वरिष्ठनेतृभिः सर्वसम्मत्या निर्णयान् एआइसीसी महासचिवेन (दिल्लीप्रभारी) एकपक्षीयरूपेण वीटोकरताः। एआइसीसी महासचिवः मम डीपीसीसी इत्यत्र किमपि वरिष्ठं नियुक्तिं कर्तुं न अनुमन्यते स्म। अनुभवानां नेतारं मीडियारूपेण नियुक्तुं मम अनुरोधः साक्षात् न अङ्गीकृतः।

अरविन्द-सिंह-लवली अपि कन्हैयाकुमारस्य विषये क्रुद्धः अस्ति।

एतस्य अतिरिक्तं कन्हैयाकुमारस्य उल्लेखं कृत्वा अरविन्दसिंह-लवली लिखितवान् यत्, 'पूर्वोत्तरदिल्लीतः प्रत्याशी (कन्हैया-कुमारः) दिल्ली-मुख्यमन्त्री-महोदयस्य मिथ्याप्रशंसनं करोति, मीडिया-माध्यमेषु च वक्तव्यं ददाति, पार्टी-रेखायाः विश्वासानां च विरोधं करोति। सः दिल्ली-नगरस्य नागरिकानां दुःखं न विचार्य शिक्षा-स्वास्थ्य-मार्ग-विद्युत्-क्षेत्रेषु कृतस्य कथित-कार्यस्य विषये आप-संस्थायाः मिथ्या-प्रचारस्य समर्थनं कृतवान्।

यावत् वर्धयितुं शक्यते। नूतने विधेयके लैङ्गिकपरिवर्तनार्थं १ तः ३ वर्षपर्यन्तं कारावासस्य अपि प्रावधानम् वर्तते। अधिकारिणां मते इराकीसमाजस्य धार्मिकनैतिकमूल्यानां संरक्षणार्थं सर्वकारेण एतत् विधेयकं स्वीकृतम्। अवधेयं वर्तते यत् १३० देशेषु समलैङ्गिकसम्बन्धः वैधानिकः अस्ति, ६० देशेषु च अपराधः मन्यते।

समलैङ्गिकसम्बन्धम् अपराधं भविष्यति- इराकसंसदः

हिमसंस्कृतवार्ताः- डॉ नरेन्द्रराणा सिरमौरः। इराकस्य संसदि समलैङ्गिकसम्बन्धम् अपराधं स्वीकृत्य विधेयकं प्रस्तावितम्। अस्य विधेयकस्य उल्लङ्घनेन ७ वर्षाणां कारावासस्य अनिवार्यदण्डः भविष्यति, यत् १५ वर्षाणि

अन्ताराष्ट्रीयम्

मानवीयाधारेण भारतीय-चालकदलस्य सदस्यानां मुक्तेः विचारं जायमानमस्ति ईरान-विदेशमन्त्रालयः

हिमसंस्कृतवार्ताः- डॉ नरेन्द्रराणा सिरमौरः। मानवीयाधारेण भारतीय-चालकदलस्य सदस्यानां मुक्तेः विचारं जायमानमस्ति ईरान-विदेशमन्त्रालयः। सप्ताहद्वयपूर्वम् अधिकृतस्य व्यापारिकजलविमानस्य भारतीयचालकदलस्य सदस्यानां राजनयिकैः सह मिलितुं अनुमतिः प्राप्ता इति इरान-देशेन उक्तम्। अवधेयं वर्तते यत् पुर्तगालीध्वजयुक्तं जलविमानस्य ईरानीसैनिकानाम् नियन्त्रणे अस्ति। इरानस्य विदेशमन्त्रालयेन उक्तं यत् अस्य विमानस्य चालकदलस्य मुक्तिं मानवीयकारणात् विचार्यते। भारतीयविदेशमन्त्रालयस्य प्रवक्ता रणधीरजयसवालः भारतीयाधिकारिणः चालकदलस्य सदस्यान् मिलित्वा तेषां परिवारैः सह सम्पर्कं कृतवन्तः इति उक्तवान् आसीत्। इरानस्य क्रान्तिरक्षकदलेन अस्मिन् मासे प्रारम्भे इजरायलस्य जलविमानम् अधिकृतम्। अस्याः घटनायाः अनन्तरम् इरान-इजरायलदेशयोः परस्परम् अनेकाः आक्रमणाः कृताः।

सुभाषितम्

अज्ञोऽपि तज्जतामेति
शनैः शैलोऽपि चूर्ण्यते।
बाणोऽप्येति महालक्ष्यं
पश्याभ्यासविजृम्भितम्॥

भावार्थः- भ्यास करने की (साधना/उद्यम की) शक्ति इतनी है की अज्ञानी व्यक्ति भी धीरे धीरे और निरंतरता से ज्ञानी बन जाता है; यहा तक की पहाड भी चूर्ण हो जाते है और तीर भी सूक्ष्म निशाने पे अचूक लगता है।

प्रतीकसाठ्ये मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

कृषिपरिष्कारस्य जनसमस्याविभागस्य प्रतिनिधिमण्डलं बांग्लादेशस्य त्रिदिवसीय भ्रमणे

हिमसंस्कृतवार्ताः। कृषिपरिष्कारविभागस्य सन्धिविषये नवीकरणविषये चर्चा करिष्यति। सन्धिः अभवत्। अस्य अन्तर्गतं अद्यावधि ७१ जनसमस्याविभागस्य च प्रतिनिधिमण्डलम् प्रतिनिधिमण्डले भारतस्य प्रतिनिधित्वं क्षमतानिर्माणकार्यक्रमाः आयोजिताः सन्ति, गतरविवासरत् बाङ्गलादेशस्य त्रिदिवसीययात्रायां लोकसमस्याविभागस्य सचिवः वी.श्रीनिवासः बाङ्गलादेशस्य २७७५ वरिष्ठाधिकारिणः भारतस्य वर्तते। प्रतिनिधिमण्डलं राष्ट्रियसुशासनकेन्द्रस्य करिष्यति। द्वयोः देशयोः मध्ये भ्रमणं कृतवन्तः। बाङ्गलादेशस्य लोकप्रशासनमन्त्रालयस्य च मध्ये क्षमतानिर्माणकार्यक्रमस्य कृते २०१४ तमे वर्षे

येभ्यः भाजपादलेन नामपत्रं दत्तम् ते १५ कोटिरूप्यकाणि गृहीतवन्तः - मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः काङ्ग्रेस त्यक्त्वा केलाङ्गे भाजपायां सम्मिलितस्य रविठाकुरस्य उपरि घोरप्रहारं कृतवान् । मुख्यमंत्री लाहौल-स्पीति विधानसभा उपनिर्वाचनस्य नामपत्रस्य अभ्यर्थिभिः सह पृथक् पृथक् बन्दद्वारेण सभाः कृत्वा तेषां मतं याचितवान्। पूर्वं मुख्यमंत्री सुक्खुः सर्वैः सह मेलितुं आगतः इति उक्तवान्। सुक्खुः अवदत् यत् येभ्यः भाजपाया नामपत्रं दत्तं तैः १५ कोटिरूप्यकात् अधिकं धनं गृहीतम्। इदानीं ते निर्वाचनेषु एतस्य धनस्य उपयोगेन मतक्रयणस्य प्रयासं करिष्यन्ति। तेषां प्रयत्नः धनं अर्जयितुं भवति। सः मुख्यमंत्री भूत्वा १४ मासेषु च यदा राज्यसभायाः मतदानं तृतीयवारं लाहौल-स्पीतिम् आगतः भवितुम् अर्हति स्म तदा रात्रिभोजनं अस्ति।

सभायां अपि उपस्थितः आसीत् । अपरस्मिन् दिने प्रातःकाले सः भाजपा प्रत्याशीं मतदानं कृतवान् इति प्रकाशितम्। सः लाहौल-स्पीति-काङ्ग्रेस-अध्यक्षं जालसन-ठाकुरं भाजपा-पक्षे मतदानं कृतवान् इति अपि दूरभाषेण सूचितवान् आसीत् । मुख्यमंत्री सुक्खुः अवदत् यत् राज्यसभायां कोऽपि मतदानात् अयोग्यः नास्ति, तस्मिन् मतदानस्य अधिकारः अपि अस्ति। सः परदिने पञ्चकुलां प्राप्तवान्। बजटसत्रे सः लाहौल-स्पीति-क्षेत्रस्य कृते अनेकाः योजनानि आनयत्, तासु योजनासु महिलानां कृते १५०० रूप्यकाणां प्रावधानं, ७० वर्षाणाम् उपरि जनानां कृते निःशुल्कचिकित्सासुविधा, मनरेगा-दैनिकवेतनं २४० रूप्यकात् ३५० रूप्यकाणि यावत् वर्धयितुं च अन्तर्निहितं वर्तते।

राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मू मॉलरोडस्य रिजस्थलस्य च भ्रमणं करिष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला। राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मू मॉलरोडस्य ऐतिहासिकस्य रिजस्थलस्य च भ्रमणं करिष्यति। मुख्यसचिवः प्रबोध सक्सेना महामहिमराष्ट्रपतेः शिमला-भ्रमणस्य सज्जतायाः विवरणं ग्रहीतुं ऐतिहासिकं रिजस्थलं प्राप्तवान्। महामहिमराष्ट्रपतेः आगमनसमये शिमलानगरस्य गैयटीनाट्यगृहे सांस्कृतिककार्यक्रमस्य अपि आयोजनं भविष्यति। मुख्यसचिवः प्रबोध सक्सेना उक्तवान् यत् अस्मिन् समये राष्ट्रपतिः कल्याणी हेलीपैड इत्यस्य स्थाने जुब्बड़हट्टी विमानस्थानके अवतरति। सः अवदत् यत् राष्ट्रपतिः चतुर्दिवसीयकार्यक्रमे एकस्मिन् दिने धर्मशालायाः भ्रमणं करिष्यति। अस्मिन् काले सा शिमलानगरस्य मॉलरोड, रिज प्रांगणे च गमिष्यति।

मोदिनः प्रतिज्ञा एव भाजपायाः प्रतिज्ञा- अनुरागठाकुरः

हिमसंस्कृतवार्ता- हमीरपुरम्। केन्द्रीयमंत्री, हमीरपुरसंसदीयक्षेत्रस्य सांसदः तथा भाजपाप्रत्याशी अनुरागठाकुरः अवदत् यत् प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः प्रतिज्ञा एव भाजपायाः प्रतिज्ञा वर्तते । सः रविवासरे धर्मपुरस्य शीतलामन्दिरस्य समीपे स्थिते स्थाने उपस्थितजनसमूहं सम्बोधयन् उक्तवान्। केन्द्रीयमंत्री उक्तवान् यत् हिमाचलप्रदेशस्य जनाः अपि प्रचण्डबहुमतेन राज्यात् ४ कमलपुष्पाणि मोदिने समर्पयितुं गच्छन्ति। सः अवदत् यत् विगतदशवर्षेषु केन्द्रे मोदीसर्वकारेण निर्धनैः, कृषकैः, महिलाभिः, युवभिः च सहितं देशस्य प्रत्येकं वर्गाय अनेकानां योजनानां लाभः दत्तः। आगामिषु ५ वर्षेषु अपि सर्वेषां वर्गाणां कृते भाजपायाः संकल्पपत्रं जनसामान्यं प्रति दत्तम् अस्ति। सः अवदत् यत् ७० वर्षाणाम् उपरि प्रत्येकं वृद्धः, भवेत् सः निर्धनः, मध्यमवर्गः, उच्चमध्यमवर्गः वा, पञ्चलक्षरूप्यकपर्यन्तं निःशुल्कचिकित्सायाः सुविधां प्राप्स्यति। केन्द्रीयमंत्री उक्तवान् यत् किसानसम्मानयोजनायाः व्याप्तिम् वर्धयित्वा प्रधानमन्त्री कृषकान् आवश्यककृषिनिवेशान् प्रदातुं पौष्टिकशाकानां उत्पादनं वर्धयितुं प्रोत्साहयिष्यति। अपि च प्लाण्डुः, रक्तांकम्, आलूकम् इत्यादीनां

'राज्यस्य आर्थिकस्थिततृये भाजपा उत्तरदायी अस्ति'

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

मुख्यसंसदीयसचिवौ सुन्दरलालठाकुर-आशीषबुटेलौ च उक्तवन्तौ यत् हिमाचलप्रदेशम् आर्थिकदुःखदशायां स्थापयितुं भाजपायाः आर्थिककुप्रबन्धः एव उत्तरदायी अस्ति। तौ अवदताम् यत् पूर्वभाजपासर्वकारस्य कार्यकाले यत् दुरुपयोगं जातम्, यस्मिन् सत्यं राज्यस्य जनानां समक्षं स्थापितं तस्य विषये राज्यसर्वकारेण अपि विधानसभायां श्वेतपत्रम् आनीतमासीत्। सत्यं तु एतत् यत् पूर्वभाजपासर्वकारेण गतवर्षे एव निर्वाचनं जेतुम् सर्वकारीयकोषस्य बहुधा दुरुपयोगः कृतः। उभौ नेतारौ अवदताम् यत् निर्वाचनं जेतुं पूर्वसर्वकारेण काङ्ग्रेसविरुद्धं चक्रव्यूहः निर्मितः, अमृतमहोत्सवः, प्रगतिशीलः हिमाचलः, जनमञ्चः, स्थापनादिवसः च कार्यक्रमेषु १६,२६१ कोटिरूप्यकाणि अपव्ययितानि। परिणामः अभवत् यत् २०२२-२३ वित्तीयवर्षस्य अन्ते हिमाचलस्य ९२,७७४ कोटिरूप्यकाणाम् ऋणं देयता च सञ्चितम् आसीत्। तौ अवदताम् यत् पूर्वभाजपासर्वकारस्य नीतीनां कारणात् एव अद्य प्रत्येकं हिमाचली एकलक्षरूप्यकाधिकम् ऋणी अस्ति। मुख्यसंसदीयसचिवाः अवदन् यत् मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः इत्यस्य नेतृत्वे वर्तमानराज्यसर्वकारेण आर्थिकनीतिषु विकासः कृतः यस्य कारणेन राज्यसर्वकारस्य राजस्वं २२०० कोटिरूप्यकाणां वृद्धिः अभवत्। राज्यसर्वकारेण मद्यविक्रयस्थानानां निविदाभिः अतिरिक्तं राजस्वं संग्रहीतम्।

एतदतिरिक्तं राज्यसर्वकारेण भ्रष्टाचारस्य नियन्त्रणं कृत्वा जनकल्याणार्थं सार्वजनिकधनस्य उपयोगः अपि कृतः, यस्य कारणात् अद्यत्वे महिलानां, कृषकाणां, श्रमिकाणाम्, अन्यवर्गस्य च हिताय बहवः योजनाः प्रचलन्ति। मुख्यमंत्री स्वस्य प्रथमे एव आयव्ययके आर्थिकविकासस्य आधारं स्थापितवान्, एतेषां प्रयत्नानाम् सकारात्मकं परिणामं च दृश्यते। आगामी काले सुखविन्दरसिंहसुक्खुः नेतृत्वे हिमाचलप्रदेशः आर्थिकरूपेण समृद्धः भविष्यति। सुन्दरलालठाकुरः आशीषबुटेलः च उक्तवन्तौ यत् भाजपानेतारः मृषावादस्य कृते निपुणाः सन्ति, ते मिथ्यावाक्यानि वदन् राज्यस्य जनान् भ्रमितुं प्रयतन्ते। हिमाचलप्रदेशस्य जनाः शिक्षिताः सन्ति, सत्यं असत्यं च कथं भेदं कर्तव्यम् इति बहु सम्यक् जानन्ति।

बिलासपुरस्य जुखाला-क्षेत्रे सेतोः अधः पतितं हिमाचलपथपरिवहन निगमस्य बसयानम्

हिमसंस्कृतवार्ता- बिलासपुरम्।

बिलासपुरस्य जुखालाक्षेत्रस्य समीपे घयानासेतुतः हिमाचलपथपरिवहन-निगमस्य बसयानं पतितम्। इदं बसयानं शिमलातः जङ्गलबैरीं प्रति गच्छति स्म। दुर्घटनायां प्रायः द्वादशजनाः घातिताः, ये नागरिकचिकित्सालयं मार्कण्डेयं

नीताः। घटनायाः सूचना प्राप्तमात्रेण पुलिसदलं तत्स्थानं प्राप्नोत्। रविवासरे मध्याह्ने १२ वादनस्य समीपे इयं दुर्घटना अभवत्। बसयानं पृष्ठतः मालवाहकेन आहतम् ततः सेतोतः अधः पतितम् इति कथ्यते।

आवश्यकशाकानां उत्पादनार्थं नूतनानां समूहानां स्थापना भविष्यति। एतेषु समूहेषु भण्डारणस्य वितरणस्य च सुविधाः अपि प्रदत्ताः भविष्यन्ति। भाजपा प्रत्याशी अवदत् यत् आगामिपञ्चवर्षपर्यन्तं निःशुल्कखाद्यान्नयोजना निरन्तरं भविष्यति। २०२० वर्षात् आरभ्य ८० कोटिभ्यः अधिकेभ्यः परिवारेभ्यः निःशुल्कखाद्यान्नं प्रदत्तं भविष्यति । अग्रिमपञ्चवर्षपर्यन्तं पी.एम. गरीब कल्याण अन्नयोजनायाः अन्तर्गतं निःशुल्कखाद्यान्नं प्रदास्यते। केन्द्रीयमंत्री उक्तवान् यत् ३ कोटिः महिलाभ्यः लक्षपतिः भगिनीं कर्तुं प्रतिज्ञा कृता अस्ति, अधुनापर्यन्तं एककोटिग्रामीणमहिलाः लक्षपति-भगिनी कृत्वा सशक्तीकरणं कृतमस्ति। अधुना त्रिकोटिग्रामीणाः महिलाः लक्षपतिः भगिन्यः करिष्यन्ते। अनुरागठाकुरः अवदत् यत् मोदीसर्वकारस्य हैट्रिक इति निश्चितम् अस्ति तथा च देशस्य जनाः सम्यक् जानन्ति यत् प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी तृतीयवारं देशस्य बागडोरं स्वीकुर्वन् अस्ति। सः अपि अवदत् यत् काङ्ग्रेसनेतारः स्वस्य क्रोधं गोपयितुं न शक्नुवन्ति, यस्मात् कारणात् ते प्रायः मीडियाद्वारा देशस्य प्रसिद्धप्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी इत्यस्मै अपमानजनकटिप्पण्यः कृत्वा परस्परस्पर्धायां प्रवृत्ताः सन्ति, परन्तु जनसमूहः सर्वं जानाति, तस्य उत्तरं च प्रथमचरणद्वये मतदानेन दत्तवन्तः। आगामिषु सर्वेषु निर्वाचनेषुच समुचितं उत्तरं दास्यन्ति। सः अवदत् यत् जूनमासस्य चतुर्थे दिने देशे भाजपासर्वकारस्य निर्माणं भविष्यति तथा च देशस्य जनाः प्रत्येकं मतदानकेन्द्रतः काङ्ग्रेसाय उपयुक्तं उत्तरं दत्त्वा दर्पणं दर्शयिष्यन्ति।

संस्कृतभारत्याः दिनद्वयस्य उत्तराञ्चलप्रान्तस्य प्रान्तसमीक्षायोजनागोष्ठी हरिद्वारे सम्पन्ना

हिमसंस्कृतवार्ता:- जगदीश डाभी।

उत्तराञ्चलप्रान्तस्य संस्कृतभारत्याः दिनद्वयस्य प्रान्तसमीक्षायोजनागोष्ठ्याम् उत्तराखण्डस्य त्रयोदशजनपदेषु: खण्डशः जनपदशः विभागशः प्रान्तीयः दायित्ववन्तः कार्यकर्तारः हरिद्वारे समीक्षार्थम् एकत्रिताः अभवन्। यत्र विभिन्नसत्रेषु गतवर्षस्य कार्याणां समीक्षा अभवत् च आगामीवर्षस्य नूतनयोजनाकार्यक्रमाणां योजना अभवत्। चर्चाविशेषे अखिलभारत-सहसंघटनमन्त्री जयप्रकाशमहोदयः, प्रेमचन्द्रशास्त्री, जानकीत्रिपाठी, गिरीश तिवारी, गौरवशास्त्री, हरीशगुरुरानी इत्यादिभिश्च अखिलभारतीयस्तरे प्रान्तस्तरे, जनपदस्तरे, खण्डस्तरे च जायमानानां सम्भाव्यमानानां कार्यक्रमानां समीक्षा कृता। सर्वव्यस्थानां कृते सर्वेषां मार्गदर्शनं कृतम्। उत्तरदायित्वरूपेण संस्कृतभारत्याः बहुभ्यः कार्यकर्तृभ्यः नूतनदायित्वानि अपि प्रदत्तानि। समापनसत्रेऽस्मिन् प्रान्ताध्यक्षाद्वारा कथितं यत् वयं मिलित्वा संस्कृतकार्यम् अग्रे वर्धयामः च विभिन्नस्थानेषु सम्भाषणशिविरायाजनेन संस्कृतं प्रसारयामः। अखिलभारतीय-सहसंघटनमन्त्रिणा जयप्रकाशवर्येण उक्तं यत् संस्कृताय अस्माभिः समयः दातव्यः, परस्परं संवादः सम्मेलनम् अपि आवश्यकम्। अस्माभिः संस्कृतेन सर्वेषां स्पर्शः भवेत् तेन लालनं संरक्षणम् अपि भवति।

सर्वेषां स्मरणम् आवश्यकम्। दृष्टिः निर्माणरूपेण आवश्यकी। अवसरेऽस्मिन् विद्वत्-परिषद्-प्रमुखः दिनेशचन्द्रशास्त्री, गीताशिक्षणप्रमुखः अरविन्दनारायणमिश्रः, प्रान्तप्रचारप्रमुखः जगदीशचन्द्र जोशी, प्रकाशचन्द्रजांगी, प्रकाशचन्द्र उप्रेति, जगदीशपाण्डेयः, रोशनगौडः, प्रदीप सेमवालः, वाणीभूषणभट्टः, इतेन्द्रनैथानी, कुलदीप मैन्दोला, पूर्वकार्यालयप्रमुखः मनीषबडधवालः, निर्मल जोशी, कैलाश सनवालः इत्यादयः सम्पूर्णप्रान्तात् पञ्चनवति (95) यावत् कार्यकर्तारः उपस्थिताः आसन्।

धारावाहिकं गीताप्रश्नोत्तरम् - ४२

युद्धक्षेत्रे श्रीकृष्णार्जुनयोर्मध्ये श्रीकृष्णः - हे भारत ! तेषां मे यः योगसम्बद्धः संवादः अनवबोधनविषये मुख्यकारणं प्रवर्तमानः वर्तते, तदेव कथनं तु रागद्वेषजनितः द्वन्द्वमोहः राजभवने स्थितः सञ्जयः एव । एतेन द्वन्द्वमोहेन एव यथावत् धृतराष्ट्रं श्रावयन् सर्वे प्राणिनः जन्ममरणरूपां अस्ति । अयं क्रमः संसृतिम् अधिगच्छन्ति । धारावाहिकतया उभयथा अर्जुनः - तर्हि, किं भगवन् ! प्रवर्तमानः वर्तते । सर्वे प्राणिनः, मनुष्याः वा अस्मिन् सप्तमाध्याये भगवान् द्वन्द्वमोहेन सदा समावृताः एव ज्ञानविज्ञानमाध्यमेन स्वकीया सर्वव्यापकता, सूत्रमणिवत् श्रीकृष्णः - सर्वे न, अर्जुन ! सर्वत्र स्वस्वरूपस्य व्याप्तिः येषां पुण्यकर्तृणां मनुष्याणां इत्यादिविषयेषु अर्जुनं पापानि नष्टानि स्युः, ते प्रबोधयन् अस्ति । अस्य द्वन्द्वमोहादिभ्यः विमुक्ताः अध्यायस्य अन्तिमभागस्य भवन्ति, ते च दृढव्रताः सन्तः प्रश्नोत्तरम् एवमस्ति - मामेव भजन्ति । अर्जुनः - ते ज्ञानरहिताः तव अर्जुनः - ते दृढव्रताः सन्तः परमं भावं न जानन्ति इति तु त्वां भजन्ति, इत्यनेन कार्येण स्वाभाविकम् एव । न जानन्तु तेषां किं भवेत् भगवन् ? श्रीकृष्णः - अर्जुन ! ये पुरतः वास्तविकरूपेण न जन्ममरणादिदुःखेभ्यः मुक्तिं प्रकटीभवति इत्यत्र किं कारणं लब्धुम् इच्छन्ति, ते केवलं स्यात् भगवन् ? मामेव समाश्रित्य तदर्थं प्रयतन्ते । ते तत् ब्रह्म, श्रीकृष्णः - अर्जुन ! यदा ते पिहितज्ञानाः, विमूढाः माम् अखिलम् अध्यात्मम्, अखिलं अजन्मानम्, अविनाशिनं च न कर्म च जानन्ति । एवमेव ते मन्यन्ते, तदा स्वयोगमायया अधिभूतम्, अधिदैवम्, समावृतोऽहं तेषां सम्मुखे कथं अधियज्ञं चेत्यनेन सहैव माम् वा प्रकटीभवेयम् ? तत्तु न अर्थात् 'वासुदेवः सर्वम्' इति शक्यते मया कथमपि । समग्ररूपं जानन्ति । अन्यच्च, अर्जुनः - भवन्तं अन्तकाले ते अनन्यभक्ताः तद्योगमायायाः आवरणं न मामेव प्राप्नुवन्ति इति । आवृणुयात् किम् ? (गीता - ७/२५-३०) श्रीकृष्णः - नहि अर्जुन ! इति श्रीमद्भगवद्गीतामूलग्रन्थम् अहन्तु अतीतानि, वर्तमानानि, अनुसृत्य सञ्जीकृतस्य अस्य भविष्याणि च सर्वाणि भूतानि प्रश्नोत्तरक्रमस्य सम्यक् जानामि, परन्तु ज्ञानविज्ञानयोगनामकः मायामोहितेषु तेषु जीवेषु न सप्तमोऽध्यायः सम्पूर्णः । कश्चनापि माम् अभिजानाति । श्रीकृष्णार्पणमस्तु ! अर्जुनः - ते भवन्तं न जानन्ति, इत्यत्र मुख्यकारणं किं स्यात् ? (अनुवर्तिष्यते) -- नारदोपाध्यायः।

रोहडूक्षेत्रस्य हाटकोटी-त्युणीमार्गे भूस्खलनेन, मलिनावशेषे द्वे याने मग्रे, शवद्वयं प्राप्तम्

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला। हिमाचलप्रदेशस्य यस्मात् द्वयोः मृतशरीराणि अपि निष्कासितानि सन्ति। शिमलाजनपदस्य रोहडूक्षेत्रस्य हाटकोटीत्युणीमार्गे स्नेल अद्यापि उद्धारकार्यं प्रचलति। सम्पूर्णं प्रशासनदलं स्थले एव इत्यस्य समीपे अपराहे द्विवादने भूस्खलनं जातम्। यस्मिन् उपस्थितम् अस्ति। तत्र डीएसपी रोहडू अपि उपस्थितः बोलेरो-वाहनस्य अन्येषां वाहनानां च मग्नस्य सूचना अस्ति। अस्ति। अन्ये बहवः जनाः अपि मग्नाः भवेयुः इति भयम् मलिनावशेषात् बोलेरो- वाहनं बहिः निष्कासितम् अस्ति। अस्ति।

कनका का री बढाई

अजकल कोई नि बेहला, करिति सबी लुनाई, प्यागा प्यागा चली जाएं खेतों जो, कईए ता दिती कनक बी गाई। अहे बी कल कनका री किती बढाई, अज बडेयां मुस्कलें कनक बडी ने दिती मुकाई, मुंदयां मुंदयां हुई ने सारी, कनका री किती बढाई, जंगा रिया पिल्लियां बी पीड़ निकली आई। कनका ढोई ढोई ने क्याडी हुई गई टेडी, ने पीठी रे मनकेया बी पीड़ निकली आई। घरा लियाई ने कनक लाई हूण सुकाने, जे दुसी जा बदल थोड़ा जेआ बी, ता छोड़चा ने तरपाला ने देयां कनका जो ढूकायी, इतना आसान नी हुंदा लोको अनाज पाना, मेहनत करने पौवां ई खूब, ता जाई ने दाने मिलेदे, फेरी लोकां रे चेहरे खिलदे खूब।

पहाड़ी गल्लां

कैएन(डॉ०) जय महलवाल

ई ०१, प्रोफेसर कॉलोनी राजकीय महाविद्यालय बिलासपुर 174001 हेलो 9418353461

हिमसंस्कृतवार्ता:

२९ जनवरी तेजाजीवीरस्य जन्मदिवसः

तेजाजी अथवा वीरतेजाजी राजस्थानस्य लोकदेवता अस्ति। सः शिवस्य प्रमुखेषु एकादशावतारेषु अन्यतमः इति मन्यते, राजस्थान-मध्यप्रदेश-गुजरात-उत्तरप्रदेश-हरियाणा इत्यादिषु राज्येषु देवत्वेन पूज्यते । तेजाजी जातिव्यवस्थायाः विरोधं कृतवान् वीरः इति मानवशास्त्रज्ञाः वदन्ति । विक्रमसंवत् ११३१ माघ सुदी शुक्लपक्षे चतुर्दशी आङ्ग्लपञ्चाङ्गानुसारं श्री वीर तेजाजीमहाराजस्य जन्मदिवसः २९ जनवरी १०७४ दिनाङ्के आचर्यते । तस्य पिता राजस्थानस्य नागौरमण्डलस्य खरनालस्य प्रमुखः तहाड जी आसीत् ।

